

בש"פ 3990/23 - אסעד חליליה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3990/23

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

העורר: אסעד חליליה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום 17.5.2023 במ"ת 1089-11-21 שניתנה על-ידי כבוד השופטת ע' גולומב

תאריך הישיבה: י' בסיון התשפ"ג (30.5.2023)

בשם העורר: עו"ד מוחמד מואסי

בשם המשיבה: עו"ד גל הרניק-בלום

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום 17.5.2023 (מ"ת 1089-11-21, השופטת ע' גולומב). בית המשפט המחוזי דחה את בקשתו של העורר לעיון חוזר בתנאי מעצרו.

2. ביום 1.11.2021 הוגש כתב אישום נגד העורר בגין ביצוע עבירה של חבלה בנסיבות מחמירות כלפי חבר מועצה של רשות מקומית. כבר עתה יצוין כי העורר הורשע על-פי הודאתו במיוחס לו בכתב האישום ביום 8.9.2022. בהמשך לכך, הטיעונים לעונש החלו בחודש דצמבר 2022, אך השלמתם נדחתה עד ליום 20.7.2023 וזאת לצורך הגשת תסקיר משלים בעניינו של העורר מטעם שירות המבחן.

3. העורר נעצר ביום 15.10.2021 וביום 3.1.2022 הורה בית המשפט המחוזי על העברתו ממעצר מאחורי סורג ובריח למעצר בפיקוח אלקטרוני בכפר כנא, הרחק מכפר יפיע, שבו מתגוררים העורר ונפגע העבירה. מאז, הגיש העורר מספר בקשות לעיון חוזר שהובילו להקלה מדורגת בתנאי מעצרו. תחילה, הוסר הפיקוח האלקטרוני והומר בחלופה של מעצר בית בתנאים. לאחר מכן, הותרה יציאתו של העורר לעבודה, ובהמשך נקבע מעצר בית בשעות הלילה בלבד - בין השעות 24:00 ל-6:00 באמצע שבוע ובין השעות 20:00 ל-6:00 בסופי שבוע.
4. עוד יצוין כי ביום 31.1.2023, בהחלטה שבה צומצמו שעות מעצר הבית כאמור לעיל, נדחתה בקשתו של העורר להורות על שינוי מקומה של חלופת המעצר לביתו בכפר יפיע (להלן: ההחלטה המקורית). בית המשפט המחוזי ציין כי העורר לקח אחריות על מעשיו, ובהתאמה אף שירות המבחן המליץ בחיוב בעניין שינוי מקום חלופת המעצר. עם זאת, בית המשפט המחוזי הוסיף כי במכלול הנסיבות, בשים לב לחששות שהביע נפגע העבירה וכן למסוכנות האפשרית הגלומה בהקשר זה לחזרתו של העורר לכפר יפיע, אין מקום להיעתר לבקשה.
5. ביום 16.4.2023 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בהחלטה המקורית ועתר שוב לשינוי מקום החלופה לבית מגוריו בכפר יפיע. בית המשפט המחוזי הורה על הגשת תסקיר משלים בעניינו. בתסקיר שהוגש ביום 14.5.2023 שב והמליץ שירות המבחן להיענות לבקשת העורר, בין היתר, נוכח ההפחתה ברמת מסוכנותו, היעדר כל ניסיון מצדו ליצור קשר עם נפגע העבירה, וכשירותם של המפקחים המוצעים לשמש דמויות סמכותיות עבורו.
6. בהחלטה הנזכרת בפתח הדברים דחה בית המשפט המחוזי את בקשתו של העורר. בית המשפט המחוזי קבע כי בהתחשב בכך שהבקשה לעיון חוזר הוגשה כחודשיים וחצי בלבד לאחר שניתנה ההחלטה המקורית, ספק אם היא עומדת בתנאים לעיון חוזר הקבועים בסעיף 52 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996. לגוף הדברים, בית המשפט המחוזי קבע כי ההחלטה המקורית איזנה כראוי בין חומרת העבירה ותחושותיו של נפגע העבירה ובין חלופה הזמן והימשכותו של ההליך העיקרי. בית המשפט המחוזי הוסיף וציין כי קיימת קרבה פיזית רבה בין ביתו של העורר לבין מקום עבודתו של נפגע העבירה, כך שפוטנציאל החיכוך שעלול להתהוות הוא משמעותי. כן הבהיר בית המשפט המחוזי כי הימשכותו של ההליך העיקרי קשורה ברצונו של העורר להשתלב בהליך טיפולי באמצעות שירות המבחן, וכי הדבר קיבל ביטוי כבר בהקלה ההדרגתית בתנאי מעצרו. לבסוף, בית המשפט המחוזי ציין כי המלצת שירות המבחן לא נעלמה מעיניו, אולם הוסיף כי זו אינה כוללת התייחסות מספקת לסוגיית הקרבה הפיזית הנזכרת לעיל.
7. הערר שבפני מכוון כלפי החלטתו של בית המשפט המחוזי. בעיקרו של דבר, לטענת העורר בית המשפט המחוזי שגה ולא ייחס משקל מספק לכך שמסוכנותו פחתה באופן ניכר. לשיטתו, בהתחשב בחלופה הזמן, ישנה הצדקה לעיון חוזר בתנאי מעצרו. בהקשר זה העורר מוסיף כי הוא מצוי במעצר בית מרוחק ממשפחתו במשך תקופה ממושכת, כי הדבר מקשה עליו ועליהם, וכי במהלכה של כל תקופה זו לא נרשמה כל הפרה מצדו.
8. הדיון בערר התקיים בפני ביום 30.5.2023. בא-כוחו של העורר שב והצביע על ההכבדה המשמעותית הכרוכה בכך שהעורר שוהה מחוץ לביתו זה כשנה וחצי. הוא הוסיף כי הזדקקותו לשהות בביתו אף גוברת נוכח ההיערכות לחתונותיהן של בנותיו בחודש הקרוב. כן טען כי תחושותיו של נפגע העבירה אינן מהוות טעם מספק לסטייה מהמלצת שירות המבחן.
9. מנגד, עמדת המדינה הייתה שדין הערר להידחות. המדינה חזרה ועמדה על חששותיו של נפגע העבירה

ובהקשר זה ציינה כי תסקיר שירות המבחן אינו מאזן בין התקדמותו של העורר ורמת מסוכנותו ובין האינטרסים והתחושות של נפגע העבירה. כמו כן, הוטעם כי השלמת הטיעון לעונש נקבעה למועד קרוב יחסית, עוד כחודש וחצי.

10. יוער כי בהקשר האחרון העלה בא-כוח העורר את חששו כי חרף המועד שנקבע לשמיעת הטיעון לעונש, מתן גזר הדין עצמו יוביל לשהות מתמשכת של העורר מחוץ לביתו.

11. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים סברתי, חרף ההבנה למצבו של העורר, כי יש לדחות את הערר שהגיש. במסגרת בחינת תנאי מעצר וחלופות מעצר אפשריות עולה לעיתים הצורך להתחשב, בין יתר השיקולים, גם בעמדת נפגע העבירה. שיקול זה מקבל חשיבות מוגברת במקרים כמו זה, עת קיימת קרבה פיזית בין מקום החלופה המוצע, הוא בית מגוריו של מבצע העבירה, לבין סביבתו של נפגע העבירה (ראו: בש"פ 6757/17 מדינת ישראל נ' סילמאן, פסקה 10 (7.9.2017)). כל זאת, גם בשים לב לאופיו האלים של האירוע שעליו נסב כתב האישום בעניינו של העורר. בשלב הנוכחי, כאשר יש לאזן את מצבו הרגיש של נפגע העבירה ואת הצפי להשלמתו של המשפט בחודשים הקרובים אל מול הפגיעה בעורר ובמשפחתו בשל חלופת המעצר המרוחקת, הכף נוטה אל עבר דחיית הערר. מסקנה זו אף מתחזקת בהתחשב במכלול ההקלות ששולבו באופן הדרגתי בתנאי מעצרו של העורר.

12. יובהר כי אין בהחלטתי זו כדי למנוע הגשת בקשה קונקרטית הנוגעת להשתתפותו של העורר בשמחת החתונות של בנותיו בכפר, ומבלי שאני נוקטת כל עמדה לגוף הדברים.

13. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, ט"ו בסיון התשפ"ג (4.6.2023).

שׁוֹפֵט